

Sygn. akt I CZ 170/11

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lutego 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Barbara Myszka

w sprawie z powództwa B. Spółki z o.o.
przeciwko Miastu W.
o ustalenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 3 lutego 2012 r.,
zażalenia strony pozwanej na postanowienie zawarte w punkcie II
wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 16 września 2011 r.,

**uchyla zaskarżone postanowienie i sprawę w tym zakresie
przekazuje Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i
orzeczenia o kosztach postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

W wyroku z 16 września 2011 r. Sąd Apelacyjny uchylił zaskarżony apelacją pozwanej wyrok Sądu pierwszej instancji i umorzył postępowanie w sprawie z uwagi – jak przyjął – na zbędność orzekania co do istoty. Postanowieniem zawartym w punkcie II tego wyroku, Sąd Apelacyjny zasądził od pozwanej na rzecz powoda 47.990 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego i kasacyjnego. Uzasadniając te rozstrzygnięcia Sąd Apelacyjny wskazał, że w innym postępowaniu powód uzyskał prawomocne orzeczenie ustalające obowiązek uiszczania przez niego opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego w wysokości 1% wartości nieruchomości od 1 stycznia 2006 r. W konsekwencji, ponieważ w rozpoznawanej sprawie powód dochodził ustalenia tej opłaty również w wysokości 1% wartości użytkowanej nieruchomości ale od 1 stycznia 2007 r., to jego roszczenie zostało pochłonięte przez wcześniejsze orzeczenie odnoszące się do okresu uiszczania opłaty od 1 stycznia 2006 r. Stanowisko to miało być konsekwencją poglądu wyrażonego w sprawie przez Sąd Najwyższy w wyroku z 24 marca 2011 r., I CSK 451/10 (nie publ.) o braku tożsamości roszczeń dochodzonych w obu postępowaniach.

Sąd Apelacyjny uznał za zbędne orzekanie co do stawki opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste gruntu za okres od 1 stycznia 2007 r., stwierdzając, że ponieważ stawka opłaty rocznej została ustalona w innym procesie zgodnie z żądaniem powoda, to wygrał on także niniejszy proces, a tym samym przysługuje mu roszczenie o zwrot kosztów od pozwanej.

W zażaleniu na postanowienie co do kosztów postępowania pozwana zarzuciła, że Sąd Apelacyjny niepoprawnie określił stronę wygrywającą i przegrywającą sprawę, z odwołaniem się jedynie do wyniku postępowania drugoinstancyjnego, nie zaś na podstawie ogólnego wyniku procesu, w którym nie uwzględniono roszczenia powoda. Pozwana wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania, względnie o jego zmianę i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania od powoda, w każdym zaś wypadku – o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Powód wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne. Sąd Apelacyjny prawidłowo uznał, że rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego powinno uwzględniać zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, ale w nieprawidłowy sposób tę zasadę zastosował. Sąd Apelacyjny założył, że możliwe jest wskazanie strony wygrywającej i przegrywającej rozpoznawaną sprawę w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c. z odwołaniem się do rozstrzygnięcia wydanego w innym postępowaniu. Rozumowanie to w istocie rzeczy polegało na ocenie wyniku rozpoznawanej sprawy z perspektywy orzeczenia wydanego w odrębnym postępowaniu toczącym się pomiędzy tymi samymi stronami co do odmiennego roszczenia (co stwierdził Sąd Najwyższy w powołanym wyżej wyroku z 24 marca 2011 r., I CSK 451/10, nie publ.). Postępowania w obu zestawionych ze sobą sprawach zostały wszczęte z inicjatywy powoda, który na podstawie art. 81 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm.; dalej – u.g.n.), domagał się ustalenia stawki opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste oddanego mu w użytkowanie wieczyste gruntu na niższym niż dotychczas poziomie. Odrębnie zgłoszone przez powoda żądania dotyczyły lat 2006 i 2007 i nie zostały uwzględnione w postępowaniu przed samorządowym kolegium odwoławczym, co spowodowało wystąpienie przez powoda ze sprzeciwem rozpoznawanym w postępowaniu cywilnym. Wyrok wydany po rozpoznaniu sprzeciwu od orzeczenia samorządowego kolegium odwoławczego dotyczącego stawki opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste w ramach stosunku użytkownika wieczystego ma charakter prawokształtujący. Z takimi skutkami orzeczenia oczywiście musiały liczyć się obie strony postępowania. Powód uznał jednak, że istnieją podstawy do dochodzenia obniżenia stawki opłaty rocznej co do 2006 r. i odrębnie co do 2007 r., a żądania te odrębnie uzasadniał.

Podstawa faktyczna rozstrzygnięcia o kosztach postępowania musi się odnosić jedynie do okoliczności występujących w ramach tej sprawy, która była przedmiotem rozpoznania sądu, a przede wszystkim do zakresu uwzględnienia roszczenia procesowego dochodzonego w niej przez powoda, bez względu na

ewentualne orzeczenia wydane z udziałem choćby tych samych stron, ale w innych postępowaniach. Wynik postępowania w sprawie dotyczącej odrębnego – z uwagi na okoliczności faktyczne i stosowaną w odniesieniu do nich podstawę prawną – roszczenia nie może z oczywistych względów wpływać na określenie strony wygrywającej i przegrywającej w sprawie, w której rozpoznawane jest kolejne, samodzielne roszczenie i pozostaje całkowicie irrelevantny z perspektywy zastosowanego przez Sąd Apelacyjny art. 98 § 1 k.p.c.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzeczono jak w postanowieniu.